

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Laageinde 103, Waalwijk

Opsteller T. D. Breur

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Laageinde 103, Waalwijk
Opsteller	T. D. Breur
Datum	14-04-17
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20170412v01
Aantal pagina's	30
Opdrachtgever	Legalexion
Contactpersoon	S. van Keulen
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Breur, T. D. 2017. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Laageinde 103, Waalwijk. Rapportkenmerk ER20170412v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming	7
2.2 Verordening ruimte	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Planning	12
4 Onderzoekresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1 Wet natuurbescherming	15
4.2 Verordening ruimte	15
5 Onderzoekresultaten beschermde soorten.....	17
5.1 Algemeen.....	17
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	18
5.3 Soorten Habitatrichtlijn	20
5.4 Nationaal beschermde soorten	23
6 Conclusies en aanbevelingen.....	25
6.1 Beschermde gebieden	25
6.2 Beschermde soorten	25
7 Geraadpleegde bronnen	27
7.1 Literatuur.....	27
7.2 Internet.....	27
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	29

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Legalexion heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Laageinde 103, Waalwijk. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de realisatie van 11 eengezinswoningen op dit terrein. Ten behoeve hiervan dient de huidige bebouwing (een garagebedrijf) gesloopt te worden (zie verder paragraaf 3.3). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met

een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

---

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening ruimte

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische

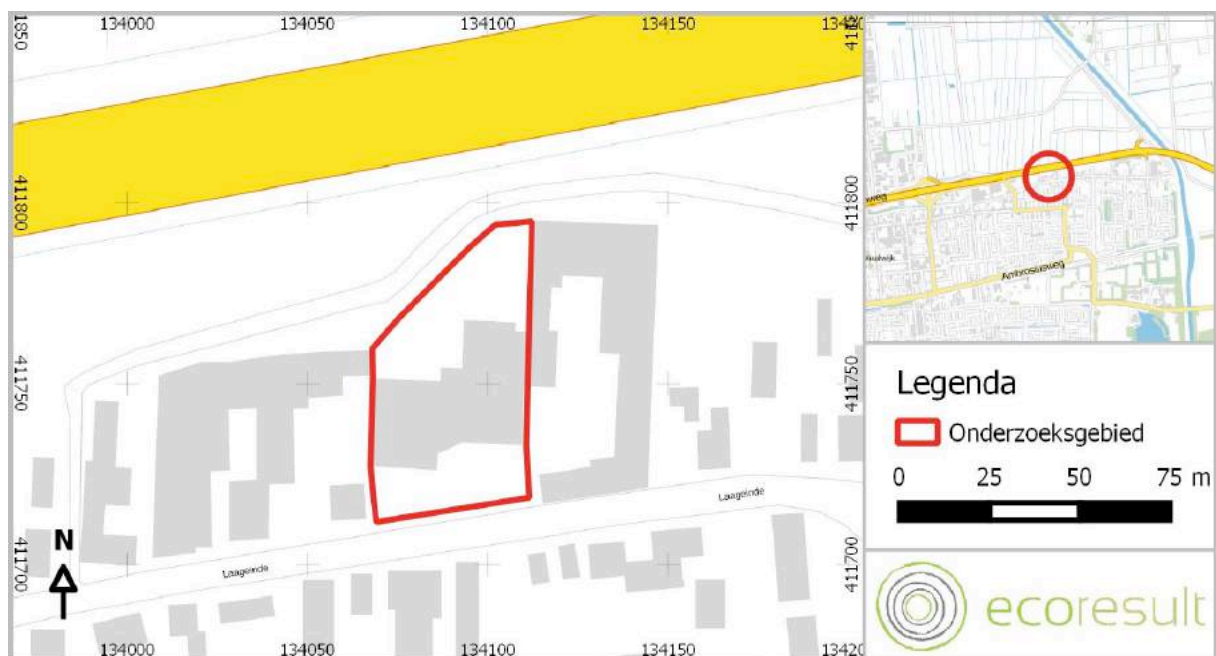
Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen aan de straat Laageinde 103, gemeente Waalwijk, provincie Noord-Brabant (Afbeelding 1). Het plangebied is gelegen in het noorden van Waalwijk, ca. 50 meter ten zuiden van de A59.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

- In het plangebied is een garagebedrijf gevestigd. De bebouwing bestaat uit een hoge loods van ca. 6 meter en een bijgebouw van ca. 3 meter hoog (beiden bouwjaar: 1976³). De gebouwen staan tegen elkaar aan en hebben beide een plat dak. De gevel van de loods bestaat uit stalen golfplaat, de laagbouw bestaat uit een glazen pui en baksteen. In deze bakstenen gevelstenen zijn op ca. 20 cm hoogte enkele ventilatieroosters aanwezig, wat duidt op de aanwezigheid van een luchtpouw. Rondom het dak van de laagbouw is een houten boeiboord aanwezig welke naadloos aansluit op de gevel.

3 <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Afbeelding 2: Aanzicht plangebied vanaf de straat Laageinde.

- Het terrein is vrijwel volledig bestraat. In de zuidwestelijke hoek is één plekje met opengewerkte grond waar enkele ruigtekruiden groeien. Langs het hekwerk (wat de noordelijke afscheiding van het terrein vormt) groeit braam en staan enkele lage struikjes (buiten het plangebied). Aan de straatzijde van het terrein, buiten het plangebied, staan 2 lage lindes welke op het moment van het veldbezoek zeer kort gesnoeid waren. Aan de noordoost zijde van het terrein (buiten het plangebied) staan 2 grote abelen.
- Open water is afwezig binnen het plangebied.

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen ontwikkelingen werkzaamheden betreffen:

- Sloop van de bebouwing behorende tot het garagebedrijf
- Nieuwbouw van 11 eengezinswoningen met parkeergelegenheid (afbeelding 3 en 4).

3.4 Planning

De exacte planning is op dit moment nog niet bekend.

Afbeelding 3: Impressie plattegrond nieuwe situatie. Bron: Architectenbureau Van Reeve

Afbeelding 4: Impressie nieuwe situatie. Bron: Architectenbureau Van Reeve

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 **Natura 2000**

De meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden zijn de Langstraat (op ca. 3,5 km afstand) en de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen (op ca. 2,3 km afstand)⁴. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen. Negatief effect (door emissie, geluid, trilling of verlichting) op bovengenoemde gebieden valt uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden. De verandering in gebruik van het plangebied van garagebedrijf naar wonen (11 woningen) zal niet leiden tot significante veranderingen in verkeer langs Natura 2000 gebieden en zodoende geen significant effect door stikstofdepositie. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. Er hoeft geen vergunning als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb te worden aangevraagd.

4.2 *Verordening ruimte*

4.2.1 **Natuurnetwerk Nederland**

Op ca. 1 km ten oosten van het plangebied ligt Afwateringskanaal 's Hertogenbosch -Drongelen. Dit is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De kanaalzone naast Natuurnetwerk Nederland eveneens bestempeld als ecologische verbindingszone, het kanaal heeft als beheertype: N04.02 Zoete Plas, de zone langs het kanaal heeft als beheertype: N12.01 Bloemdijk⁵.

Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van NNN gebied en ecologische verbindingszone. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4 <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

5 <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 11-04-2017 door T. D. Breur, ecologisch deskundige⁶ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied.

Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

---

⁶ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Havik	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Huismus	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Roek	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Steenuil	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	1 - 5 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 11-04-2017

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

Het plangebied is ongeschikt voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Potentieel geschikte verblijfplaatsen of functioneel leefgebied zijn tijdens het verkennend veldonderzoek niet aangetroffen. In de gevels van de bebouwing zijn geen openingen of holtes waargenomen die geschikt zouden kunnen zijn als nestplaats. De gevels van de loods bestaan uit enkel laags stalen golfplaten, dit is te open en te slecht geïsoleerd om geschikt te zijn als nestplaats. Ook in de laagbouw bevinden zich geen structuren waar soorten zoals de huismus of gierzwaluw een nest zouden kunnen bouwen. Het boeiboord sluit strak aan op de gevel. Ook functioneel leefgebied voor de huismus, zoals dichte wintergroene hagen, ontbreekt binnen het plangebied. In de omgeving van het plangebied bevindt zich wel geschikte bebouwing voor de huismus en gierzwaluw (oudere huizen met dakpannen daken). De huismus is langs deze bebouwing buiten het plangebied op verschillende plekken ook tijdens het verkennend veldonderzoek waargenomen. Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een grote bakstenen schuur met dakpannen dak (buiten begrenzing plangebied). Hier zijn geen sporen van nesten of huismussen waargenomen. Desalniettemin biedt deze schuur wel potentie als nestplaats.

Afbeelding 5: Bakstenen schuur aan oostzijde, buiten plangebied.

Voor de grote gele kwikstaart bestaat geen potentie voor nestplaatsen. De soort nestelt over het algemeen in het oosten van het land in natuurlijke oevers, onder bruggen en aan gebouwen⁷, altijd in de directe omgeving van water. In het midden en westen van Nederland is de grote gele kwikstaart voornamelijk een wintergast. De bebouwing in het plangebied biedt geen beschutte richels of randen voor deze soort om te nestelen, aanwezigheid van nestplaatsen van deze soort kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten op basis van de afwezigheid van bomen. Buiten het plangebied, aan de noord-oost zijde staan 2 grote abelen, hier zijn tijdens het veldbezoek geen nesten (of sporen hiervan) waargenomen. Vanwege de ligging naast een snelweg en aangezien het plangebied vrijwel geheel bestraat is, behoort het plangebied eveneens niet tot essentieel functioneel leefgebied van roofvogels of uilen.

Het plangebied is wel potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene soorten vogels. De zwarte roodstaart is bijvoorbeeld een soort welke vaak broedt in rommelige hoekjes op industrieterreinen. Het roestige oude vorkheftruck met de stenenhoppen (aan de achterzijde van het terrein, zie afbeelding 6) biedt potentie voor deze soort. Nesten van deze vogels vallen (in dit geval) alleen tijdens het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) onder de bescherming van de Wet natuurbescherming.

⁷ <https://www.sovon.nl/nl/soort/10190>

Afbeelding 6: Rommelhoekje met potentie voor nestplaats van struweelbroeders en zwarte roodstaart.

Verscheidene andere algemene vogels zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek: merel, boomkruiper, putter, groenling, pimpelmees, Turkse tortel en vink.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats in gebouwen of bomen kan worden uitgesloten. De grote bakstenen schuur met dakpannen aan de oostzijde van het plangebied zal tevens niet door de werkzaamheden worden aangetast. Ook zal hier geen bebouwing tegenaan worden geplaatst, in de toekomstige situatie blijft het gebied voor deze schuur open (zie Afbeelding 3). Negatief effect op potentieel aanwezige verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw zijn hierdoor uit te sluiten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming is niet nodig.

Het plangebied is wel potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (zoals de zwarte roodstaart). Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 juli).

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Kamsalamander	Amfibieën	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	0 - 1 km
Boomkikker	Amfibieën	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Rugstreepad	Amfibieën	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	0 - 1 km
Muurhagedis	Reptielen	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Vleermuizen	0 - 1 km
Kleine dwergvleermuis	Vleermuizen	1 - 5 km
Laatvlieger	Vleermuizen	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Vleermuizen	1 - 5 km

Tabel 3: Waargenomen habitatrictlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 11-04-2017.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kan worden uitgesloten op basis van afwezigheid van bomen in het plangebied. Buiten het plangebied, aan de noord-oost zijde staan 2 grote abelen, ook hier zijn tijdens het veldbezoek geen geschikte holtes waargenomen. De bomen staan bovendien op een erg ongunstige plek om als verblijfplaats te dienen (op 50 meter afstand van een grote snelweg).

Ook voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen bestaat geen potentie in het plangebied. In de gevels van de bebouwing zijn geen openingen of holtes waargenomen die geschikt zouden kunnen zijn als nestplaats. De gevels van de loods bestaan uit enkel laags stalen golfplaten, dit is te open en te slecht geïsoleerd om geschikt te zijn als verblijfplaats.

Afbeelding 7: De stalen dak en gevel constructie biedt geen potentie voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Ook in de laagbouw bevinden zich geen structuren waar vleermuizen in zouden kunnen verblijven. Het boeiboord sluit strak aan op de gevel. In één hoek aan de noordzijde van de laagbouw bestaat er een beetje houtrot ter plaatse van de regenpijp aansluiting. Deze opening wordt echter redelijkwijs ongeschikt geacht voor vleermuizen, door de ligging in de hoek bestaat er geen goede aanvliegeroute, er is geen ruimte om rond te zwermen. Ook is de locatie relatief laag gelegen (op ca. 2,5 meter hoogte). Hiernaast is de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied onwaarschijnlijk doordat er gedurende de dag veel lawaai en andere vormen van verstoring plaats vindt op het terrein (o.a. verfdampen van de auto spuiterij). Ook de nabijgelegen snelweg zorgt voor permanente geluids en licht overlast. Het plangebied is daarnaast niet gelegen aan aaneengesloten groenstructuren welke als vliegroute zouden kunnen dienen. Vanwege deze combinatie van factoren kan de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied (zowel verblijfplaatsen als essentieel functioneel leefgebied) redelijkerwijs worden uitgesloten. Andere bebouwing in de nabije omgeving biedt veel meer potentie voor vleermuizen (oude bakstenen huizen met dakpannen daken). Zo ook de grote stenen schuur buiten het plangebied (aan de noord-oost zijde), tussen de gevel en de dakpannen bevinden zich kieren welke vleermuizen toegang tot verblijfplaatsen zouden kunnen bieden.

5.3.2.2 Overige Habitatrichtlijn soorten

In het plangebied zelf is geen water aanwezig, dit sluit de aanwezigheid uit van amfibieën, libellen en aan water gebonden zoogdieren zoals de bever uit. Het oorspronkelijke verspreidingsgebied van de muurhagedis is gelegen in Zuid-Limburg, de waarneming uit de NDFF-database betreft hoogst waarschijnlijk een uitgezette geïsoleerde populatie. In het het plangebied ontbreekt geschikt habitat, oude muurtjes met wegkruipruimtes of anderzijds geschikte stenige structuren voor de muurhagedis ontbreken

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In het plangebied bestaat geen potentie voor de aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van habitat richtlijn soorten. Deze soorten zijn op basis van habitatvoorkeur redelijkerwijs uit te sluiten. De grote stenen schuur buiten het plangebied (aan de noord-oost zijde) blijft onaangetast tijdens de werkzaamheden, en ook in de nieuwe situatie blijft de ruimte voor deze gevel open. Negatief effect op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen valt hier dus ook (net als bij huismus en gierzwaluw) uit te sluiten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk, de Wnb wordt niet overtreden.

5.4 Nationaal beschermde soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Vrijstelling in Noord-Brabant
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Alpenwatersalamander	Amfibieën	1 - 5 km	nee
Bastaardkikker	Amfibieën	1 - 5 km	ja
grote parelmoervlinder	Insecten - Dagvlinders	0 - 1 km	nee
grote weerschijnvlinder	Insecten - Dagvlinders	1 - 5 km	nee
kleine ijsvogelvlinder	Insecten - Dagvlinders	1 - 5 km	nee
Levendbarende hagedis	Reptielen	0 - 1 km	nee
Kartuizer anjer	Vaatplanten	1 - 5 km	nee
Grote modderkruiper	Vissen	0 - 1 km	nee
Bosmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Bunzing	Zoogdieren	0 - 1 km	ja*
Eekhoorn	Zoogdieren	0 - 1 km	nee
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Ree	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Veldmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Vos	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Aardmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Das	Zoogdieren	1 - 5 km	nee
Dwergmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Steenmarter	Zoogdieren	1 - 5 km	nee
Wezel	Zoogdieren	1 - 5 km	ja*

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 11-04-2017. *: Kleine marterachtigen zijn vanaf 1 oktober 2017 niet meer zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Het groen in en rondom het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit enkel uit zeer algemene soorten welke wijzen op voedselrijke omstandigheden, zoals brandnetel, kleeftkruid, en paardenbloem. Dit sluit de aanwezigheid van veel beschermde soorten van zeer specifieke habitats uit. Wel zijn aan de voorzijde van de garage, aan de west zijde) ca. 15 exemplaren van middelste duivenkervel aangetroffen. Deze vrij zeldzame soort is echter niet beschermd, en Waalwijk ligt in het bekende

verspreidingsgebied van deze plant.

Afbeelding 8: Middelste duivenkervel

5.4.2.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten muizen. Kleine marterachtigen of grotere zoogdieren zijn uit te sluiten in dit volledig bestraatte en bebouwde terrein.

5.4.2.3 *Vissen, amfibieën, reptielen, insecten*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad. Andere soorten nationaal beschermde soorten zijn vanwege habitat voorkeur volledig uit te sluiten in dit volledig bestraatte en bebouwde terrein.

5.4.3 **Effectbeoordeling en toetsing**

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand. Ook wordt geadviseerd om de vrij zeldzame middelste duivenkervel in het kader van de zorgplicht uit te graven en te verplaatsen naar een locatie buiten het werkgebied. Deze soort groeit goed op verstoorde en omgewerkte bodems.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 **Wet natuurbescherming**

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.1.2 **Verordening ruimte**

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de ecologische verbindingszone. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 **Soorten Vogelrichtlijn**

De bebouwing in het plangebied biedt geen potentie voor nestplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming is niet nodig. Het plangebied is wel potentieel geschikt voor algemene vogels waarvan de nesten niet jaarrond bescherm zijn. Door buiten het broedseizoen (grotendeels 15 maart – 15 juli) te werken zijn (in dit geval) schadelijke effecten op (nesten van) vogels te voorkomen.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

6.2.2.1 *Vleermuizen*

In het plangebied zijn geen potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van vleermuizen aangetroffen. Ook behoort het plangebied niet tot essentieel leefgebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

6.2.2.2 *Overige habitatrichtlijnsoorten*

Op basis van habitatvereisten is de aanwezigheid van overige habitatrichtlijnsoorten in het plangebied uit te sluiten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten fauna (gewone pad, diverse soorten muizen) waarvoor in de provincie Noord-Brabant een vrijstellingsbesluit van kracht is. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden. Aanbevolen wordt om de vrij zeldzame, niet beschermde middelste duivenkervel uit te graven en te verplaatsen naar een locatie met omgewerkte grond buiten het plangebied.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Literatuur*

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.
Provincie Noord-Brabant (2017) Wet natuurbescherming, nieuwsbrief

7.2 *Internet*

Beschermde gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving en Soortenstandaards

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>

www.rvo.nl

<http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/ontheffing-vrijstelling/soortenstandaard/beschikbare>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Straatbeeld voor plangebied

Noordelijke afscheiding van plangebied met braam en lage struikjes. Hierachter is de A59 zichtbaar.

Het hoekje met de enigste rotte plek in het boelboard, ongeschikt als vleermuisverblijfplaats

Binnenzijde loods

Groeiplaats middelste duivenkervel